

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

II. An omnia Sacramenta conferant primam gratiam, aut æqualem in æqualiter dispositis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

licæ Reipublicæ destinantur: conferuntur Ordinato pariter quædam specialia auxilia, ad dignè adimplenda Ministeria sacra cuiuslibet Ordini annexa.

Matrimo-
nio,

15. Tandem per Matrimonium, quo fit legitima propagatio generis humani ad Dei cultum, & conservationem Ecclesiasticæ Reipublicæ; ut id honestè ac decenter fiat, dantur Coniugibus Christianis specialia gratiæ auxilia ad piè degendam vitam conjugalem, ac sustinenda eius onera, prolemque rectè ac devotè educandam. Cæterùm huiusmodi specialia gratiæ auxilia, plura vel pauciora, conferuntur dignè suscipientibus Sacramentum juxta maiorem, vel minorem eorundem dispositionem, ac capacitatem, ut ampliùs dicitur *Quæst. seq. n. 25.*

Q U Æ S T I O II.

An omnia Sacramenta conferant primam gratiam, aut æqualem in inæqualiter dispositis?

Sacramenta
mortuo-
rum, &

16. **A**dvertendum, quòd Sacramenta communiter dividantur in Sacramenta vivorum, & mortuorum. *Sacramenta mortuorum* sunt duo, videlicet Baptismus, ac Pœnitentia: quæ duo ideò sic dicuntur, quia per se (ideò est, ex vi primariæ institutionis suæ) sunt instituta ad conferendam primam gratiam; seu ad præbendam vitam spiritualem ijs, qui per peccatum mortale spiritualiter fuerunt mortui, quæ non confertur nisi mediante gratiâ sanctificante.

Sacramenta
vivorum,
quæ?

17. *Sacramenta vivorum* sunt alia quinque: quæ ideò sic appellantur, quia per se loquendo supponunt animam suscipientis iam esse constitutam in gratia sanctificante, quæ est vita animæ. Unde, ut quis ritè suscipiat unum horum Sacramentorum, requiritur, quòd sit in statu gratiæ (saltem quantum bonâ fide, ac inspectâ propriâ suâ conscientiâ existimat) quod non requiritur ad Sacramenta mortuorum: hæc enim ab existente in peccato mortali, præmissâ solâ attritione, ritè ac fructuosè recipiuntur. Quod ut clariùs intelligatur,

Gratia ha-
bitualis seu
sanctificans,
prima & se-
cunda, quæ?

18. Advertendum ulteriùs, quòd gratia habitualis, seu sanctificans (de qua *num. 3.* iam dictum) communiter dividatur in primam & secundam. *Gratia habitualis prima* aliud non est, quàm illa prima gratia sanctificans, quam homo in primo suæ justificationis instanti acquirit, ac per quam formaliter ab eo expellitur peccatum mortale. *Gratia secunda* dicitur omne augmentum

tum gratiæ sanctificantis: unde omnis illa gratia habitualis dicitur esse gratia secunda; quæ infunditur homini jam prius justificato, ac habenti in se aliquem gradum gratiæ. Sic dum peccator per Pœnitentiam justificatur, illa gratia habitualis, quam is in primo suæ justificationis instanti acquirit, dicitur *Gratia prima*: omnis autem gratia posterior, quam virtute bonorum operum subsequentiū, vel Sacramentorum dignè receptorum, ulterius acquirit, dicitur *Gratia secunda*; eò quòd sit augmentum prioris, ac secundo primū loco acquiratur. His prænotatis, sit

19. CONCL. I. Baptismus, & Pœnitentia, quæ dicuntur *Sacramenta mortuorum*, per se, ac ex vi suæ primariæ institutionis, conferunt primam gratiam sanctificantem; quamvis, si hæc jam præfuerit in anima, per accidens conferant solum augmentum gratiæ. Ita communis Theologorum. Ratio primæ partis est: quia Baptismus primariò, & principaliter, est institutus à Christo Domino in ordine ad remissionem peccati originalis; Sacramentum autem Pœnitentiæ in ordine ad remissionem peccati mortalis post Baptismum commissi: atqui talium peccatorum remissio non fit absque infusione primæ gratiæ sanctificantis; ergo dicta Sacramenta per se conferunt primam gratiam.

Baptismus & Pœnitentia, per se conferunt primam gratiam.

20. Altera pars ex eo patet; quia prædicta Sacramenta dignè recepta conferunt suscipientibus ex opere operato gratiam sanctificantem; ergo, si recipiens jam prius est justificatus, non possunt primam, sed duntaxat secundam gratiam conferre, hoc est, augmentum primæ gratiæ sanctificantis tribuere.

Per accidens quædam conferunt eundam.

21. CONCL. II. Reliqua quinque novæ Legis Sacramenta, videlicet Confirmatio, Eucharistia, Extrema Unctio, Ordo, & Matrimonium, per se, ac ex vi suæ primariæ institutionis non conferunt primam gratiam; sed principaliter instituta sunt ad conferendam secundam gratiam, sive augmentum ejus. Ita communis. Hac enim de causa ea appellantur Sacramenta vivorum, ac præsupponunt vitam animæ, quæ habetur per inexistentem gratiam sanctificantem.

Alia Sacramenta per se conferunt secundam.

22. Hinc sequitur, quòd, si quis scienter in peccato mortali exiens, accedat ad unum illorum quinque Sacramentorum cum sola attritione cognita; ipse non solum per susceptionem talium Sacramentorum non justificetur, neque recipiat

Corollariū.

U u u u 2

piat

piat primam gratiam (quod tamen fieret virtute Sacramenti Baptismi in necdum baptizatis, & Poenitentiae in relapsis post Baptismum, praevia attritione recepti) sed potius de novo gravissimè peccet, atque committat peccatum Sacrilegij.

De per accidens quandoque primam gratiam.

23. Concl. III. Nihilominus praedicta quinque Sacramenta vivorum per accidens quandoque possunt conferre primam gratiam. Ita communis Theologorum, dempto Sacramento Eucharistiae, de quo, cum sit institutum per modum cibi & potus, qui mortuis non prodest, nonnulli Theologi tenent oppositum. Declaratur in primis Conclusio. Sic etenim, si quis bonâ fide existimet, se esse in statu gratiae, cum tamen reverà habeat occultum peccatum mortale, cujus non recordatur, & cum sola attritione accedat ad unum Sacramentum vivorum, illudque recipiat; talis vi Sacramenti justificatur, ac recipit primam gratiam, saltem per accidens. Probatur hoc, simulque posita Conclusio. Quia juxta Concilium Trident. Sess. 7. can. 6 & 7. omnia Sacramenta novae Legis habent vim conferendi gratiam non ponentibus obicem: atqui talis homo bonâ fide accedens, & cum attritione de commissis suis peccatis, jam non ponit obicem; ergo. Minor patet in Sacramento Baptismi, & Poenitentiae: simulque ex eo, qui ob suam bonam fidem nullius peccati mortalis sibi conscius est; ergo recipiet gratiam vi Sacramenti: Haec autem, cum nulla prior infuerit, non secunda, sed prima gratia sanctificans erit.

Cur hoc fiat per accidens?

24. Dicitur notanter in Conclusionem, *per accidens quandoque &c.* Siquidem ab hisce Sacramentis vivorum, in casu posito, per accidens tantum conferretur prima illa gratia sanctificans, eò quòd ipsa per se & primario à Christo Domino non sint instituta ad primam gratiam conferendam; sed solum hanc conferre possint in casu extraordinario, & accedente bonâ fide suscipientis, putantis se esse in statu gratiae, cum tamen non sit ob occultum peccatum mortale: quod totum fit per accidens.

Sacramenta conferunt majorem gratiam magis disposito;

25. Concl. IV. Sacramenta ejusdem rationis conferunt majorem gratiam magis disposito, quàm alteri minùs disposito: & quidem maior illa gratia conferretur magis disposito partim ex opere operantis, ac virtute illius boni motus interioris, quo facta est major ejusmodi dispositio; partim vi Sacramenti, atque ex opere operato. Prima pars est certa, ac extra controversiam: nam utique major illa dispositio ac praeparatio, pro-

me.

meretur majorem gratiam ex opere operantis ; eum hoc ipsum generaliter fiat in omnibus pijs actibus iustorum.

26. Alteram partem Conclusionis , quòd etiam vi Sacramenti , sicque ex opere operato , conferatur major aliqua gratia magis disposito , ait Suarezius *part. 3. tom. 3. disp. 8. sect. 5. concl. 3.* esse communem Theologorum sententiam ; & colligitur ex Concilio Trident. *Sess. 6. cap. 7.* dicente , quòd in justificatione , quæ fit in Baptismo , *Justitiam recipiat unusquisque suam secundum mensuram , quam Spiritus sanctus partitur singulis , prout vult , & secundum cujusque dispositionem & cooperationem ;* ergo , si Sacramenta conferunt gratiam secundum propriam cujusque dispositionem , & cooperationem , conferunt majorem magis disposito , quàm minus disposito. Accedit ratio desumpta ex congruentijs. Siquidem videtur spectare ad suavem Dei providentiam , ac sapientem , justissimamque distributionem , ut melius disposito virtute Sacramentorum major conferatur gratia : simulque fuit hoc expediens , ut homines excitarentur ad recipienda Sacramenta cum majori devotione , ac reverentiâ , propter spem majoris fructus spiritualis.

Etiã ex opere operato

QUÆSTIO III.

Qualis requiratur dispositio ad fructuosè recipienda Sacramenta , & præsertim SS. Eucharistiam ?

72. **C**ONCL. I. Ad recipienda Sacramenta mortuorum , nempe Baptismi & Pœnitentiæ , requiritur in adultis , conscientiam peccati mortalis habentibus , contritio , vel saltem attritio. Ita communis Theologorum ; atque desumitur ex Concilio Trident. *Sess. 14. cap. 4.* ubi dicitur : *Docet præterea sancta Synodus , etsi contritionem hanc aliquando charitate perfectam esse contingat , hominemque Deo reconciliare , priusquam hoc Sacramentum (Pœnitentiæ) actu suscipiatur : ipsam nihilominus reconciliationem ipsi contritioni sine Sacramenti voto , quod in illa includitur , non esse adscribendam. Illam verò contritionem imperfectam , que Attritio dicitur , quoniam vel ex turpitudinis peccati consideratione , vel ex gehenna , & penarum metu communiter concipitur , si voluntatem peccati excludat cum spe veniæ , declarat , donum DEI esse &c. Et quamvis sine Sacramento Pœnitentiæ per se ad justificationem perducere peccatorem nequeat , tamen cum*

Ad Sacramenta mortuorum recipienda , sufficit attritio de peccato mortali.

Uuuuu ; ad